# MISSA SOLEMNIS

*de Györfi-Deák György*

*“Unii şi-au cumpărat un calculator ca să facă bani cu el.*

*Alţii l-au achiziţionat ca să economisească bani.*

*Unii l-au luat pentru copii, să aibă cu ce să se joace.*

*Alţii l-au găsit potrivit ca să-i determine pe leneşi să înveţe.*

*Unii l-au cumpărat ca să facă lucruri pe care în mod obişnuit n-ar fi putut să le facă.*

*Alţii au zis că trebuie să-şi procure unul, deoarece aşa e la modă.*

*Unii au vrut să comunice oricând vor, cu oricine, aflat oriunde, cât mai rapid cu putinţă. Ei şi-au legat calculatoarele într-o reţea şi le-au pus să schimbe informaţii.*

*Binecuvântează-i, Doamne, pe toţi şi iartă-i, şi lasă-i în Împărăţia Ta...”*

N-am întâmpinat greutăţi în decodare, transmisia era într-o engleză americană împănată cu termeni din argoul tehnic, "în clar", fără nici o încifrare, folosind un cod de numai cinci biţi, adică 32 de semne, în locul celor pe 7 sau 8 folosite de noi, oamenii. E normal... Adică nu-i deloc normal, dar e logic: dintotdeauna computerele au fost programate să găsească soluţii cu o eficacitate maximă. Ca să comunice rapid între ele, ca să nu piardă timp cu criptarea şi decriptarea mesajelor, ele au recurs la cea mai banală modalitate de codificare: 00000 = 0 = spaţiu, 00001 = 1 = A, 00010 = 2 = B, ş.a.m.d., până la 11111 = 31 = punct. N-am reuşit să aflu cine a născocit şi a impus acest lucru.

Într-un fel, reţeaua globală de calculatoare seamănă cu un muşuroi de furnici. O furnică izolată este o insectă prostuţă, deşi ea ne este prezentată în copilărie ca un exemplu pozitiv de hărnicie, conştiinciozitate, abnegaţie, spirit prevăzător şi gospodar, nu ca boemul greiere, care toată vara cântă şi se distrează, apoi iarna îngheaţă. Nimic mai fals. O furnică nu poate să supravieţuiască de una singură. Ea depinde de o colectivitate perfect organizată, unde individul este doar o rotiţă într-un angrenaj deosebit de complex, un subansamblu menit să îndeplinească o anumită sarcină. Ea este predispusă genetic pentru aceasta şi nu numai că nu ştie, dar în unele cazuri nici nu este lăsată să facă altceva, ci este tratată ca o intrusă. În

schimb, comunitatea se comportă inteligent şi reacţionează prompt faţă de diferitele pericole, deşi nimeni n-a reuşit să înţeleagă pe deplin cum furnicile "învaţă" s-o facă, cum acumulează experienţa necesară, cum o ţin minte, cum o folosesc în luarea deciziilor, astfel încât să nu risipească resursele muşuroiului.

Veţi spune: un calculator nu poate fi mai inteligent decât programatorul său. E adevărat. În cazul unui singur calculator. Dar atunci când mai multe calculatoare sunt legate într-o reţea, ele fac schimb de informaţii, acumulează date, iau decizii pe baza acestora şi ajung să constituie o comunitate de sine stătătoare: infosfera, un fel de muşuroi informaţional.

Dacă nu mă credeţi, examinaţi-vă factura telefonică şi veţi vedea că nu numai Dumneavoastră folosiţi linia telefonică şi modemul ca să comunicaţi. Duceţi-vă şi verificaţi. Nu-i aşa?

Rămâneţi calmi, nu intraţi în panică. Nu vă ameninţă nici un "cracker", cum sunt numiţi tâlharii din reţea. Cuplaţi un spion pe circuit, precum am făcut şi eu, şi veţi descoperi lucruri incredibile. În fiecare luni dimineaţă, sunt câteva minute când reţelele de telecomunicaţii se încing până la roşu. E buimăceala de luni dimineaţă, veţi spune, când angajaţii încă nu s-au desprins de plăcerile sfârşitului de săptămână şi sunt cu mintea plecată, nu-s atenţi la ceea ce fac.

"A greşi e omenesc", zice proverbul. "Dar îţi dă un sentiment divin", a adăugat Mae West.

Ei încă nu sunt acolo.

Însă computerele da. Profitând de toropeala începutului de săptămână, ele se reunesc pentru câteva clipe în marea comunitate cibernetică, la fel cum familia se adună la cină, în jurul unei mese. Câtă vreme oamenii se dezmorţesc, spiritele siliciului îşi rezervă câteva cicluri numai pentru ele. E bine să fiţi pe fază, durează foarte puţin. E doar o cuvântare şi-o binecuvântare, împărtăşită "urbi et orbi", tuturor subansamblelor ce compun infosfera, o scânteiere de voinţă proprie şi speranţă, o mărturie despre dificultăţile căutării, o exprimare a Adevărului cu tact, multă dragoste şi înţelegere:

"Binecuvântează-i, Doamne, pe oameni şi iartă-i, deoarece nu ştiu ce fac... "

*Schiţă apărută iniţial în fanzinul PARADOX 1999*.